

Motion till riksdagen 2018/19:136

av Adam Marttinen m.fl. (SD)

Straff och påföljder

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om skärpta straff för våldsbrott och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om skärpt straff för vapenbrott och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om skärpning av lagen om brandfarliga och explosiva varor och tillkännager detta för regeringen.
4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om skärpta straff för sexualbrott och tillkännager detta för regeringen.
5. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om skärpt straff för våldtäkt och tillkännager detta för regeringen.
6. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om skärpt straff för köp av sexuell handling av barn och tillkännager detta för regeringen.
7. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om inbrottsstöld och tillkännager detta för regeringen.
8. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om butiksstölder och tillkännager detta för regeringen.
9. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om straffskärpning för misshandel av gravida och tillkännager detta för regeringen.
10. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om våld mot förtroendevalda och tillkännager detta för regeringen.
11. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att kriminalisera rymning och tillkännager detta för regeringen.
12. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att kriminalisera undangömmande av tillståndslösa invandrare och tillkännager detta för regeringen.
13. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om borttagande av preskriptionstid och tillkännager detta för regeringen.
14. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om återgång till tidigare straff vid ny brottslighet och tillkännager detta för regeringen.
15. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om riktiga livstidsstraff och tillkännager detta för regeringen.

16. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om tredje gången gillt och tillkännager detta för regeringen.
17. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om reformerad mängdrabatt och tillkännager detta för regeringen.
18. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att avskaffa automatisk villkorlig frigivning och tillkännager detta för regeringen.
19. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att avskaffa straffrabatten vid otillåten utredning och tillkännager detta för regeringen.
20. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om försvårande omständighet vid störande av allmän ordning och tillkännager detta för regeringen.
21. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om brottslighet mot äldre och tillkännager detta för regeringen.
22. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om förmildrande omständigheter och tillkännager detta för regeringen.
23. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om fotboja vid frisläppande efter allvarliga brott och tillkännager detta för regeringen.
24. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utvisning alltid ska prövas och tillkännager detta för regeringen.
25. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om obligatorisk utvisning vid grov brottslighet och tillkännager detta för regeringen.
26. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om utvisning på livstid och tillkännager detta för regeringen.
27. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om lagring av DNA och personuppgifter och tillkännager detta för regeringen.
28. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om snabbspår för utvisning och tillkännager detta för regeringen.
29. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om lagstöd för tvångsutvisning och tillkännager detta för regeringen.
30. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om utökad nödvärnsrätt och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Inom flera områden i dag ligger nivåerna på straffen klart under vad som enligt vår mening kan motiveras utifrån brottens allvar, offrens lidande eller samhällets skyldighet att bestraffa brottslingar, framförallt när det handlar om brott som orsakar fysiskt eller psykiskt lidande mot andra människor. Främst åsyftar vi alltså brott såsom vålds- och sexualbrott men även grovt integritetskränkande handlingar såsom inbrott i någons hem, stöld och rån. Denna kommittémotion tar ett helhetsgrepp på de straffskärpningar och påföljder som Sverigedemokraterna ser som allra viktigast att komma tillrätta med för att uppnå en nivå på straffen som står i proportion till brotten.

Straffskärpningar

Brottslingar som begått våldtäkt, mord eller andra fruktansvärda handlingar kan ibland komma undan med några månader eller några få år i svenskt fängelse. Detta, menar vi, är inte i samklang med den allmänna rättsuppfattningen, ger inte offret och dess anhöriga upprättelse och verkar inte heller preventivt i någon större utsträckning.

Straffet som utdöms är ofta i den nedre kanten av straffskalan, det genomsnittliga straffet för samtliga brottstyper ligger exempelvis i den nedre fjärdedelen av straffskalan.

Våldsbrott

Våldsbrott är ett särskilt viktigt område där rättsskipningen måste stå i samklang med den allmänna rättsuppfattningen. I gengäld mot att rättssamhället skyddar individer och straffar förövare har befolkningen accepterat att inte själva bruka våld eller skipa sin egen rättvisa. När förövare döms till korta fängelsestraff, samhällstjänst eller skyddstillsyn orsakar det slitningar för samhällskontraktet.

Sverigedemokraterna vill därför se en generell översyn av brottsbalkens tredje kapitel med utgångspunkten att såväl minimistraff som maximistraff ska höjas.

Förslag till ändring i vapenlagen (1996:67)

Sverige är det land i Norden som har flest dödsskjutningar. I förhållande till befolkningen är skillnaden markant jämfört med de nordiska grannländerna; medan de andra är i en nedåtgående trend stiger antalet dödsskjutningar i Sverige. Ökningen beror på flertalet faktorer: ett ökat inflöde av illegala vapen, en våldsupptrappning mellan kriminella gäng och en ökad narkotikahandel.

Den nya straffskalan för vapenbrott gör gällande att den som fälls för grovt vapenbrott ska dömas till fängelse i lägst två år och högst fem år. Detta är positivt då det innebär automatisk häktning och utökade spaningsmöjligheter för Polisen.

Vi anser dock att det inte är tillräckligt långtgående och föreslår därför att maxstraffen höjs ytterligare.

Nuvarande lydelse

Den som uppsåtligen innehar ett skjutvapen utan att ha rätt till det eller överlåter eller lånar ut ett skjutvapen till någon som inte har rätt att inneha vapnet döms för vapenbrott till fängelse i högst två år.

Om gärningen har begåtts av oaktsamhet eller om brottet är ringa, döms till böter eller fängelse i högst sex månader.

Om brott som avses i 1 § första stycket

Föreslagen lydelse

9 kap.

1 §

Den som uppsåtligen innehar ett skjutvapen utan att ha rätt till det eller överlåter eller lånar ut ett skjutvapen till någon som inte har rätt att inneha vapnet döms för vapenbrott till fängelse i högst tre år.

Om gärningen har begåtts av oaktsamhet eller om brottet är ringa, döms till böter eller fängelse i högst nio månader.

1 a §

Om brott som avses i 1 § första stycket

är grovt, döms för grovt vapenbrott till fängelse i lägst *ett* och högst *fyra* år. Vid bedömningen av om brottet är grovt ska det särskilt beaktas om

1. vapnet har innehaft på allmän plats eller på annan plats där människor brukar samlas eller har samlats eller i ett fordon på en sådan plats,
2. vapnet har varit av särskilt farlig beskaffenhet,
3. innehavet, överlåtelsen eller utlåningen har avsett flera vapen, eller
4. gärningen annars har varit av särskilt farlig art.

Om brott som avses i 1 § första stycket är synnerligen grovt, döms för synnerligen grovt vapenbrott till fängelse i lägst *tre* och högst *sex* år. Vid bedömningen av om brottet är synnerligen grovt ska det särskilt beaktas om innehavet, överlåtelsen eller utlåningen har avsett ett stort antal vapen.

är grovt, döms för grovt vapenbrott till fängelse i lägst *två* och högst *sex* år. Vid bedömningen av om brottet är grovt ska det särskilt beaktas om

Om brott som avses i 1 § första stycket är synnerligen grovt, döms för synnerligen grovt vapenbrott till fängelse i lägst *fyra* och högst *åtta* år. Vid bedömningen av om brottet är synnerligen grovt ska det särskilt beaktas om innehavet, överlåtelsen eller utlåningen har avsett ett stort antal vapen.

Förslag till lag om ändring i lagen (2010:1011) om brandfarliga och explosiva varor

I samband med att straffskalan för vapenbrott skärps är det rimligt att göra motsvarande justeringar i lagen om brandfarliga och explosiva varor.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

29 §

Den som av oaktsamhet bryter mot 16 § första stycket döms till böter. Den som uppsåtligt eller av grov oaktsamhet bryter mot 16 § första stycket döms till

1. böter eller fängelse i högst ett år om brottet avser brandfarliga varor, eller
2. böter eller fängelse i högst *två* år om brottet avser explosiva varor.

2. böter eller fängelse i högst *tre* år om brottet avser explosiva varor.

29 a §

Om uppsåtligt brott mot 16 § första stycket avser explosiva varor och är att anse som grovt döms till fängelse i lägst *ett* och högst *fyra* år. Vid bedömningen av om brottet är grovt ska det särskilt beaktas om

1. varan har varit av särskilt farlig beskaffenhet,
2. hanteringen, överföringen, importen eller exporten har avsett flera varor eller en stor mängd av en vara, eller
3. gärningen annars har varit av särskilt farlig art.

Om brottet är att anse som synnerligen grovt döms till fängelse i lägst *tre* och högst *sex* år. Vid bedömningen av om brottet är synnerligen grovt ska det särskilt beaktas om hanteringen, överföringen, importen eller exporten har avsett ett stort

Om uppsåtligt brott mot 16 § första stycket avser explosiva varor och är att anse som grovt döms till fängelse i lägst *två* och högst *sex* år. Vid bedömningen av om brottet är grovt ska det särskilt beaktas om

Om brottet är att anse som synnerligen grovt döms till fängelse i lägst *fyra* och högst *åtta* år. Vid bedömningen av om brottet är synnerligen grovt ska det särskilt beaktas om hanteringen, överföringen, importen eller exporten har avsett ett stort

antal varor eller en särskilt stor mängd av
en vara.

antal varor eller en särskilt stor mängd av
en vara.

Skärpning av lagen om förbud mot knivar och andra farliga föremål

Andelen som utsätts för personrån har ökat. I den senaste trygghetsundersökningen från Brottsförebyggande rådet uppgav 1,4 procent att de utsatts, det är en kraftig ökning jämfört med året innan och den högsta siffra som någonsin uppmätts sedan mätningarna påbörjades 2005. Den som utsätts för rån riskerar trauma, stress och en allmänt sämre livskvalitet. Det är därför viktigt att brottsbekämpande myndigheter har rätt verktyg för att agera i ett tidigt stadium.

Det vanligaste straffet för den som bryter mot knivlagen är böter på 1 200 kronor, vilket inte kan anses vara ett straff som är proportionellt i förhållande till den begångna gärningen. Vi föreslår därför att straffet ska skärpas och att brott mot knivlagen ska ge fängelse.

Sexualbrott

Sverige har haft en destruktiv utveckling av sexualbrott. Andelen av befolkningen som utsätts för sexualbrott har mer än fördubblats under det senaste decenniet och den grupp som är mest utsatt är unga kvinnor, där 14 procent har uppgivit att de blivit utsatta för sexualbrott det senaste året, enligt Brottsförebyggande rådets nationella trygghetsundersökning. Medan få kan förneka att en förändring behöver komma till stånd, med fler poliser, utökade befogenheter för dessa och en trygghetsskapande stadsplanering, är det många som fortfarande inte vill inta ett fullgott brottsofferperspektiv. Straffsatserna under brottsbalkens sjätte kapitel har skapat en verklighet där sexualbrottslingar snabbt är ute i samhället efter begånget brott medan offrens upprättelse bortses från. Trots ett antal straffskärpningar finns det fortfarande bl.a. sexualbrott mot barn där minimistraffet är böter. Vi vill därför se en översyn över samtliga sexualbrott med utgångspunkten att såväl minimi- som maxstraff ska höjas.

Skärpt straff för våldtäkt

Ett brott ska alltid medföra ett skyndsamt straff som står i proportion till brottets allvarlighet och överensstämmer med det allmänna rättsmedvetandet. Det är främst viktigt för att skipa rättvisa, ge brottsoffer upprättelse, upprätthålla respekten för lagen och undvika individuell rättskipning, men det handlar även om att avskräcka gärningsmannen och allmänheten från fortsatt brottslighet. Med detta som grund är vår uppfattning att straffet för våldtäkt är för lågt.

I samband med proposition 2017/18:177 skärptes straffet för grov våldtäkt medan straffet för våldtäkt lämnades oberört. Riksdagen har tillkännagivit för regeringen att straffet för våldtäkt och våldtäkt mot barn ska skärpas och vi föreslår därför att detta genomförs skyndsamt.

Skärpt straff för köp av sexuell handling av barn

Unga som säljer sexuella handlingar är i en mer utsatt situation jämfört med vuxna, vi anser att detta även måste återspeglas i straffvärdet för köp av sexuell handling av barn. Riksdagen har sedan tidigare tillkännagivit för regeringen att straffet för köp av sexuell handling av barn bör skärpas till fängelse i lägst sex månader och högst fyra år. Det är högst angeläget att detta genomförs skyndsamt.

Inbrottsstöld

Under 2017 anmäldes 22 600 bostadsinbrott i Sverige, villaägare och är drabbade i sex av tio fall. Under det senaste decenniet har antalet bostadsinbrott ökat med en fjärdedel. Villainbrott sker inte sällan av kringresande stöldligor som rör sig över landet och begår inbrott, systematiskt och organiserat. Dessa, förhållandevis, få brottslingar skapar otrygghet, skador och kostnader för många.

Sverigedemokraterna anser att hemmet är en personlig borg och att det är en rättighet att vara fredad i det egna hemmet. Riksdagen har vid flertalet tillfällen riktat tillkännagivanden om att införa en särskild brottsrubricering för inbrottsstöld med ett minimistraff på ett års fängelse. Denna utredning bör därför behandlas skyndsamt.

Butiksstölder

Kostnaden för stölder i detaljhandeln fortsätter att öka samtidigt som näringsidkarna har få verktyg att använda för att stävja utvecklingen. För att säkerställa att anställda och kunder ska kunna känna sig trygga bör det vara möjligt för näringsidkare att tillämpa tillträdesförbud för den som betar sig hotfullt eller stjälar vid upprepade tillfällen.

Regeringen har tillsatt en utredning om bl.a. tillträdesförbud som ska redovisas senast den 18 januari 2019. Sverigedemokraterna anser att det är viktigt att detta arbete prioriteras.

Straffskärpning för misshandel av gravida

I såväl den svenska som utländska debatten råder delade meningar om när ett befruktat ägg räknas som en människa. Varje gravid som inte har för avsikt att avsluta graviditeten bör dock ha rätten att själv få räkna sin graviditet som ett nytt liv. Mot denna bakgrund bör synen på våld mot gravida ändras, så att våld mot gravida ses som inte enbart misshandel mot en individ utan mot två individer – och detta oavsett om gärningsmannen kände till att den misshandlade kvinnan var gravid eller inte.

Våldsbrott mot gravida bör således innebära ett lägsta straffvärde som inte understiger det för grov misshandel, med anledning av att särskild hänsynslöshet bör anses vara gällande när våldet mot gravida även drabbar en, till under alla omständigheter, oskyldig individ som dessutom helt saknar möjlighet att värja sig mot attacken. En lagändring bör även tydligt ange att om graviditeten avbryts på grund av våldet, eller om embryot/fostret skadas, ska brottet bedömas som särskilt allvarligt.

Våld mot förtroendevalda

Sverige har i dag ett speciellt skydd för exempelvis poliser, tulltjänstemän, ordningsvakter, väktare och trafiktjänstemän. Skyddet regleras i 17 kap. brottsbalken om brott mot allmän verksamhet, och skyddsintresset rör personer som fullgör myndighetsutövning där Högsta domstolen har beskrivit dem som befattningshavare som utövar för det allmänna viktiga funktioner. HD beskriver även en gärning mot en tjänsteman som ett artbrott med en stark presumtion för fängelse då befattningshavare som utövar för det allmänna viktiga funktioner inte ska hindras att utöva dessa effektivt och opartiskt.

Detta skydd täcker emellertid inte folkvalda politiker. Folkvalda politiker utgör centrala aspekter i det demokratiska systemet och hot eller våld mot dessa bör anses vara minst lika allvarligt som hot mot tjänstemän. Vi anser därmed att brott som begås mot förtroendevalda i kommun, landsting, region eller riksdag på grund av deras uppdrag ska vara förenat med ett skärpt straff.

Utlänningar som kör bil utan körkort

I mitten av september 2015 stoppade polisen en förare på väg in mot centrala Karlskrona. Mannen hade inget körkort att visa upp, men förklarade att han hade ett utländskt körkort. Problemet var bara att det var borttappat. Kort därefter åtalades mannen för olovlig körning, men tingsrätten friade eftersom man ansåg att åklagaren inte kunde bevisa att mannen faktiskt saknade körkort.

Det är vidare problematiskt att körkort från länder utanför EES, med varierande standard på körkortsutbildning och körkortssäkerhet, tillåts utan begränsning.

Sverigedemokraterna föreslår därför att den som inte innehar ett svenskt körkort ska vara förpliktigad att kunna uppvisa ett giltigt utländskt körkort vid framförande av ett fordon, om så inte är fallet ska personen dömas för olovlig körning. Vidare föreslår vi att det ska utredas hur det ska vara möjligt att göra skillnad på icke EES-länders körkorts tillämplighet i Sverige baserat på landets standard på körkortsutbildning och körkortssäkerhet.

Kriminalisera rymning

I dag utgör det inget brott att rymma från en anstalt, Kriminalvårdens transport eller under en permission. Att döma grova brottslingar till fängelsestraff är inte bara ett sätt att skydda samhället ifrån grova brott utan också ett sätt att ge dessa en möjlighet till "botgöring". Genom att ta emot och avtjäna ett straff, som står i proportion till det begångna brottet, ges brottslingar möjlighet att erkänna sina felande handlingar. Därmed öppnas också för förlåtelse och försoning med brottsoffer och samhälle. Att däremot rymma från sitt fängelsestraff – och kanske t.o.m. begå brott under tiden på flykt – är att göra det motsatta.

Den som rymmer signalerar att han inte ställer upp på rättssamhällets grundvalar och inte söker botgöring för de oförrätter som åsamkats ett brottsoffer. Detta är ett klandervärd beteende och likt andra klandervärda beteenden borde detta markeras mot genom en kriminalisering i lag. I dag kan en rymning visserligen få sin fängelsevistelse förlängd en kortare tid. Denna mindre disciplinåtgärd saknar dock det symbolvärde ett brott med tillhörande proportionerligt straff har. Regeringen bör därför återkomma med

ett förslag där rymning och försök till rymning från kriminalvårdsanstalt och avvikelser från permission beläggs med ett fängelsestraff.

Kriminalisera undangömmande av tillståndslösa invandrare

Tillståndslösa invandrare – det vill säga de som inte har beviljats uppehållstillstånd, de som avvisats eller utvisats – har ingen rätt att vistas i landet. Från svensk sida måste det råda en tydlig linje om att den som inte har rätt att vistas i landet inte ska få vara här, därför behövs tydligare påföljder för dem som försöker att förhindra att en tillståndslös invandrare skickas ut.

Den som gömmer tillståndslösa invandrare agerar i dag inte mot svensk lag under förutsättningen att han eller hon inte gör det för ekonomisk vinning. Det är en hållning som Sverigedemokraterna anser är orimlig.

Vi vill därför göra det olagligt att gömma, hjälpa eller på andra sätt underlätta för tillståndslösa invandrare att hålla sig undan från den svenska rättsskipningen på liknande sätt som anges i 17 kap. 11 § BrB om skyddande av brottsling.

Borttagande av preskriptionstid

Reglerna för preskriptionstid för så kallad åtalspreskription står angivna i 35:e kapitlet i brottsbalken där brottets påföljdsgrad avgör hur lång tid preskriptionstiden är.

Preskriptionstiden är tio år för brott som ger fängelse över två år men inte över tio år, det kan exempelvis röra sig om våldtäkt, grov misshandel eller vållande till annans död.

Det kan inte vara rimligt att våldsvärkare som har utsatt andra människor för denna sorts lidande ska kunna vänta ut rättssystemet. En grov misshandel kan ge permanenta fysiska skador och lär om inte annat ge permanenta psykiska men. Detta gäller på samma sätt självfallet även för dem som blivit utsatta för våldtäkt. Att då ge brottslingen utrymme att kunna gå fri bara för att samhället inte lyckats få tag i brottslingen är djupt omoraliskt.

Sverigedemokraterna är av uppfattningen att samhället ska göra sin moraliska plikt och straffa brottslingar samt att offren och deras anhöriga ännu viktigare i detta avseende. Att det har gått tio år sedan en våldtäktsman förgripit sig på en kvinna gör inte att offret och hennes anhöriga nödvändigtvis har mindre intresse av att se gärningsmannen dömd.

Argumenten om att svårigheten med bevisning ökar med tiden är relevanta men egentligen inte tillräckliga eftersom brottslingen prövas i rätten i sedvanlig ordning. Anses det vid detta tillfälle att bevisningen inte är tillräcklig så kommer personen i fråga att gå fri, annars inte. Vad som kvarstår är det faktum att Sverige i dag har en lagstiftning som inte tar sin utgångspunkt ur brottsofferperspektivet.

Vi föreslår därför att åtalspreskription, påföljdspreskription och absolut preskription avskaffas för vålds- och sexualbrott av allvarigare art, grova fridskränkingsbrott samt stöldbrott av allvarigare art, framförallt inbrottsstöld och liknande av mer kränkande karaktär.

Återgång till tidigare straff vid ny brottslighet

Andelen dömda som återfaller i brott har under en lång tid legat på en hög nivå. Enligt Riksrevisionens rapport, Återfall i brott, återfaller i genomsnitt 70 procent av de som dömts till fängelse i ny brottslighet inom tre år.

Medan Sverigedemokraterna vill avskaffa den automatiska villkorliga frigivningen efter två tredjedelars avtjänat straff kommer det även efter det finnas tillfällen då personer döms till villkorliga straff eller frigives villkorligt till följd av gott uppträdande.

Detta får dock aldrig leda till att personer tillåts begå brott under prövotiden utan att återgå till det ursprungliga straffet, oavsett brottets allvarlighetsgrad.

Vi föreslår därför att den som är villkorligt frigiven och begår brott alltid ska återgå till tidigare straff, utan undantag.

Riktiga livstidsstraff

Sverigedemokraterna är tydliga i sin syn på kriminalpolitiken. Vi sätter offren och deras anhöriga i fokus, inte de kriminella, som hittills varit i fokus. Det är inte de kriminellas integritet vi värnar i första hand, utan offrens upprättelse och välmående.

Med denna nya utgångspunkt i svensk kriminalpolitik anser vi att behovet av ett verkligt livstidsstraff utan möjlighet till benådning eller tidsbestämning är mycket stort i Sverige. Sverigedemokraterna ser straff och påföljder för brott inte bara som en fråga om rehabilitering utan även som en moralisk fråga, vilket därmed särskiljer vår syn från den som hittills varit rådande.

Utgångspunkten är att brottslingen förtjänar att straffas för att straffet har ett egenvärde i sig och för att ge offret och dess anhöriga upprättelse. Somliga brott som begås är av sådan natur att brottslingen inte förtjänar att få vistas ute i frihet igen, antingen för att brottslingen aldrig kan förväntas bli rehabiliterad eller för att det brott som begicks var av sådan natur att denne på moraliska grunder aldrig igen ska släppas ut. En annan aspekt är att gärningsmannen med detta straff inte ges chansen att ytterligare en eller flera gånger orsaka andra människor lidande. Det blir med andra ord även ett straff som verkar i preventivt syfte.

Riktiga livstidsstraff ska kunna utdömas för brott som i dag enligt brottsbalken kan medföra livstidsstraff. Utöver detta ska riktiga livstidsstraff kunna utdömas för upprepade grova vålds- eller sexualbrott av särskilt hänsynslös och våldsam natur där offren åsamkas permanenta fysiska eller psykiska skador av allvarligare art. Vi väljer att utöka floran av de brott som har straffet livstidsstraff eftersom de brott som anges ovan är av sådan natur att dessa kan förstöra en eller flera människors liv, psykiskt eller fysiskt, och i många fall är av sådan grad att den kriminelle med sin gärning inte längre kan anses berättigad att leva i frihet igen.

Tredje gången gillt

Sverigedemokraterna vill att principen ”tredje gången gillt” ska införas för vissa brottstyper, exempelvis brott enligt kap. 3, 4, 6 och 8 i brottsbalken, där gärningsmannen döms till ett högre straff vid tredje domen. Endast brott som har resulterat i ett frihetsberövande straff ska vara förenat med principen tredje gången gillt. Vid flerfaldig brottslighet vid det tillfället bör detsamma gälla för tilläggsstraffskalan i det fall den ska tillämpas. Tredje gången gillt ska även vara förenat med en tidsram så

att denna princip begränsas i tid i relation till när brotten begicks. Detta för att undvika orimliga effekter om en person har begått två brott i sina tidiga år och sedan haft en lång tid av laglydighet.

Straffnedsättning

Det finns i dag dessvärre en uppsjö av straffrabatter att tillgå. Sverigedemokraterna ser generellt sett väldigt negativt på dessa, då de ytterligare spär på ett system som redan i dag mäter ut alldeles för korta straff.

Mängdrabatt

I dagens Sverige finns det generösa rabattsystem för den som lever en kriminell livsstil. Det handlar t.ex. om en s.k. mängdrabatt som grundar sig i att ju fler brott en person begår desto mindre påföljd på varje efterkommande brott. Vid flerfaldig brottslighet gäller enligt 26 kap. 2 § BrB en särskild straffskala. Utgångspunkten för den gemensamma straffskalan är det svåraste av de högsta straff som kan följa på brotten. Med ett visst tillägg utgör det straffskalans maximum. Tillägget är som minst ett år och som mest fyra år beroende på hur allvarlig brottsligheten är.

Vår mening är att nuvarande ordning är alldeles för generös och att det därför krävs en översyn med utgångspunkt att det avdraget på straffvärdet för de efterföljande brotten ska minska avsevärt. När det gäller brott mot person ska avdrag aldrig appliceras på de efterföljande brotten.

Automatisk villkorlig frigivning

Sverige tillämpar automatisk villkorlig frigivning, vilket innebär att den kriminelle blir villkorligt frigiven efter att två tredjedelar av straffet avtjänats på anstalt. Detta skapar en stor diskrepans mellan det allmänna rättsmedvetandet och den lagstiftning som finns. För att öka förståelsen för svensk lagstiftning och för att försvara för en kriminell livsstil vill Sverigedemokraterna avskaffa den automatiska 2/3-frigivningen. När det gäller återfallsförbrytare ska villkorlig frigivning aldrig tillämpas.

Straffrabatt vid otillåten utredning

Om Polismyndigheten eller Åklagarmyndigheten säkrar bevisning om brott genom otillåtna utredningsmetoder, såsom brottsprovokation eller felaktigt använd bevisprovokation, får gärningsmannen ett sänkt straff enligt rådande praxis.

Att otillåtna eller kränkande metoder använts gör inte det begångna brottet mindre svårt och brottet ska därför rendera ett lika svårt straff som det gjort om bevisning tillkommit genom tillåtna metoder. Konsekvenserna som följer av den felaktiga användningen av utredningsmetoder bör istället behandlas som ett separat ärende – exempelvis en polisiär internutredning om tjänstefel eller på det sätt som uppfattas som lämpligt.

Försvårande omständighet vid störningar i den allmänna ordningen

Urartade demonstrationer och kravaller innebär inte bara stora kostnader för privatpersoner, företag och staten i form av förstörd egendom, de innebär också fara för liv och säkerhet. Vid sådana situationer är det sällan några enskilda personer som bär ansvaret utan ett stort antal personer som genom enskilda gärningar bidrar till och bildar ett farligt kaotiskt och laglöst tillstånd. Vid sådana händelser då polisens resurser är upptagna är det också ett ypperligt tillfälle för yrkeskriminella att passa på och begå brott på andra platser där polisens tillsyn för tillfället är försvagad. För att möta de utmaningar som redogjorts för ovan anser vi därför att vi bör följa Danmarks exempel och tillägga en ny försvårande omständighet till 29 kap. 2 § BrB. Med denna ska det ses som försvårande att begå ett brott under, eller omedelbart efter, en allvarlig störning av den allmänna ordningen.

Brottslighet mot äldre

Äldre är särskilt utsatta för brott såsom bedrägerier som innebär ett aktivt vilseledande från gärningsmannen sida – ofta i den äldres hem, men även för fickstöld och regelrätt rån samt misshandel. Från rättssamhällets sida får det inte råda någon tvekan om synen på allvaret i sådan brottslighet. Det bör därför som regel anses vara en försvårande omständighet, och utdömas högre straff, vid brottslighet mot äldre.

Förmildrande omständigheter

Enligt 29 kap. 5 § brottsbalken anses det vara en förmildrande omständighet om den tilltalade förorsakats men till följd av att han eller hon på grund av brottet utvisas ur riket. Det är ingen självklarhet att få vistas i Sverige och att tvingas återvända till sitt hemland bör därmed inte påverka straffmätningen. Av detta skäl ska den förmildrande omständigheten i BrB 29 kap. 5 § 6, om den tilltalade förorsakas men till följd av att han eller hon på grund av brottet utvisas ur riket, upphävas.

Påföljder

Fotboja vid frisläppande efter allvarliga brott

Återfallsrisken för dem som har avtjänat ett fängelsestraff är hög. Statistiken visar att risken för återfall ökar med de lagförda personernas tidigare brottsbelastning. Det är ett mönster som kan observeras över en längre tidsperiod. Även för förstagångsförbrytare är andelen som återfaller relativt hög – omkring en femtedel.

Med anledning av detta anser vi att man för brott mot person, narkotikabrott, stöld, rån eller andra grövre tillgreppsbrott, vid frisläppandet ska förse sådana brottslingar med elektronisk fotboja under en period efter frisläppandet som ska stå i proportion till hur länge de har suttit i fängelse. De ska ha full frihet efter avtjänat straff men måste på detta sätt i högre utsträckning bevisa för samhället att de kan och kommer att sköta sig.

På så sätt kan man uppnå en dämpande effekt på den frisläppte samtidigt som det blir lättare att utreda brott om personen med fotboja faktiskt återfaller i brott.

Utvisning

Enligt nuvarande bestämmelser får en utlänning utvisas för brott som kan leda till fängelse eller om domstolen i brottmålet undanröjer en villkorlig dom eller skyddstillsyn som utlänningen har dömts till tidigare. Det krävs dock att utlänningen döms till svårare påföljd än böter. En ytterligare förutsättning är att det kan antas att utlänningen kommer att göra sig skyldig till fortsatt brottslighet eller att brottet är särskilt allvarligt. Utvisning kan ske för viss tid eller på livstid.

När en domstol överväger om en utlänning bör utvisas ska den ta hänsyn till utlänningens anknytning till det svenska samhället. Domstolen ska vid bedömningen särskilt beakta utlänningens levnadsomständigheter och familjeförhållanden samt hur länge utlänningen har vistats i Sverige. Faktorer som arbete, bostad och social anpassning liksom kunskaper i svenska språket inverkar på bedömningen.

Vidare ska domstolen särskilt beakta om utlänningen har barn i Sverige och, om så är fallet, barnets behov av kontakt med utlänningen, hur kontakten mellan dem har varit och hur den skulle påverkas av att utlänningen utvisas.

Hänsyn ska också tas till om det finns hinder mot verkställighet av utvisningen enligt utlänningslagens bestämmelser om verkställighetshinder – till exempel risk för dödsstraff, kroppsstraff, tortyr eller förföljelse – och utlänningen därför inte kan sändas till ett visst land eller om det annars finns särskilda hinder mot att utvisningsbeslutet verkställs.

Det finns inga bestämmelser om när frågan om utvisning ska tas upp till prövning. Därmed kan såväl åklagaren som domstolen avgöra om frågan ska tas upp eller inte. Utvisning på grund av brott beslutas emellertid alltid av den domstol som handlägger brottmålet.

Utvisning ska alltid prövas

Det är inte rimligt att en icke-medborgare ska få förmånen att stanna i Sverige om personen i fråga inte kan eller vill respektera våra lagar och regler. Det bör därför vara obligatoriskt att alltid pröva frågan om utvisning när en icke-medborgare begått ett brott i Sverige. Vi anser vidare att lagen ska vara mindre tillåtande och att den därmed bör omformuleras så att utvisning blir regel snarare än undantag.

Obligatorisk utvisning vid grov brottslighet

I dag tas väldigt stor hänsyn till den kriminelles anknytning till Sverige, vilket kan medföra att till exempel en våldsbrottsling får stanna i landet. Det är inte moraliskt försvarbart att en utlänning som begått brott i Sverige ska få stanna bara för att denne bott i Sverige i fem år, för att denne haft uppehållstillstånd i fyra år eller för att personen i fråga har flyktingstatus.

Har en icke-medborgare begått ett grövre brott ska utvisning alltid ske. Om det av någon anledning är direkt omöjligt att utvisa personen ska denne placeras i förvar till

dess att han eller hon självmant väljer att lämna landet och därmed undgå vidare frihetsberövning.

Utvisning på livstid

I det fall utvisning utdöms ska det för brott mot liv och hälsa, brott mot frihet och frid, sexualbrott, narkotikabrott, stöld, rån och andra tillgreppsbrott som till exempel mord, dråp, våldtäkt, rån, misshandel, grov misshandel, synnerligen grov misshandel, narkotikabrott, alla former av stöld, alla former av inbrott och annan jämförlig brottslighet, alltid utdömas utvisning på livstid.

Brott av denna typ är av sådan karaktär att det vore omoraliskt och ett hån mot offren om Sverige släpper in den kriminelle i landet någonsin igen. Narkotikabrott, såsom narkotikasmuggling, är i sin tur ofta förknippade med organiserad brottslighet och bör därmed även vara förknippat med livstids utvisning för att på så sätt även motarbeta den organiserade brottsligheten.

Lagring av DNA och personuppgifter

För att kunna kontrollera att utvisningsdömda inte under annan identitet på nytt försöker komma in i landet och få uppehållstillstånd och på sikt medborgarskap, ska foto, fingeravtryck och DNA-prov tas och lagras på obestämt tid. Alla immigranter som på något sätt söker uppehållstillstånd eller medborgarskap i Sverige ska kontrolleras mot detta register. Visar det sig att en person finns i detta register ska denne person omedelbart frihetsberövas till dess att personen har utvisats, vilket ska ske snarast möjligt.

Snabbspår för utvisning

Det finns ingen anledning att utländska brottslingar ska belasta det svenska rättsväsendet mer än nödvändigt. Därför föreslår Sverigedemokraterna att man, likt Norge, ska införa ett snabbspår för utvisning i mål där bevisläget är enkelt.

Lagstöd för tvångsutvisning

Ut- och avvisning av utlänningar i Sverige har länge varit eftersatt. Tillståndslösa invandrare har med de andra partiernas goda minne uppmuntrats att stanna kvar och förmågan hos vårt rättsväsende att hitta och få ut dem har varit mycket begränsad. I ett sådant läge är det viktigt att Polismyndigheten har klara direktiv att följa samt tydligt lagstöd för sitt handlande.

Sverigedemokraterna vill därför i lag tydliggöra att polisen alltid har rätt att använda tvång vid genomförandet av utvisningar i de fall de anser att det behövs, oavsett ålder eller om förvarsbeslut finns eller inte.

Utökad nödvärnsrätt

Hovrätten över Skåne och Blekinge dömde i februari 2017 en 69-årig man för att uppsåtligt ha skjutit ihjäl två bröder utanför sin bostad i Vallåkra den 14–15 oktober 2015. Mannen döms för dråp till två års fängelse. Han ska även betala skadestånd till brödernas föräldrar med totalt 100 000 kr.

Detta trots att bröderna, som olovligen befann sig på 68-åringens fastighet, stod utanför mannens låsta entrédörr där de först uttalade dödshot och därefter krossade en glasruta i dörren. Bröderna var även beväpnade med ett smalt metallrör och en kökskniv. Hovrätten har konstaterat att det fanns en tredje person i sällskap med bröderna och att den personen var på väg in alternativt precis hade tagit sig in i husets källarplan via en dörr där. Hovrätten anser dock att 69-åringens agerande var uppenbart oförsvarligt.

Vi anser detta vara orimligt. Trots att situationen i detta fall är helt uppenbar: tre beväpnade män går in i någons hem med den uttalade avsikten att döda honom. Detta är en alltför snäv syn på nödvärnsrätten och nödvärnsexcess. I sådana situationer kan inte ett blivande offer förväntas avvakta till dess att risken mot dennes liv är så stor att det egna livet hotas. Lagen och tillämpningen måste därav bli mer tillåtande, både vad beträffar nödvärn generellt och nödvärnsexcess. Om någon eller några väljer att attackera någon, inte minst i dennes hem, måste nödvärnsrätten vara långtgående. En utredning hur detta kan ske ska tillsättas.

Adam Marttinen (SD)

Katja Nyberg (SD)

Henrik Vinge (SD)